

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW O PRYZNANIE POMOCY

w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027
dla interwencji I.10.1.1

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje)

w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowalnictwa oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej)

Regulamin obowiązuje od 06.11.2024 r.

Spis treści

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów	3
1. Słownik pojęć.....	3
2. Wykaz skrótów	4
§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy.....	7
§ 3. Warunki przyznania pomocy	8
Koszty podlegające dofinansowaniu.....	12
Ocena racjonalności kosztów	14
Zasady wypłaty zaliczki.....	14
Przesłanki odmowy przyznania pomocy.....	15
§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji.....	15
§ 5. Procedura przyznawania pomocy	18
§ 6. Zawarcie umowy.....	21
§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność.....	22
§ 8. Następcą prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa.....	23
§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy	25
1. Akty prawne Unii Europejskiej.....	25
2. Akty prawne krajowe	26
3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	27
Załączniki do Regulaminu	28

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów

1. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy;

data pewna – czynność prawna polegająca na umieszczeniu na dokumencie np. umowie dzierżawy, jakiegokolwiek wzmianki przez organ państwowy, organy i jednostki samorządu terytorialnego albo przez notariusza; dokument ten będzie miał datę pewną od daty zamieszczenia na nim ww. wzmianki;

działalność rolnicza – działalność rolnicza określona zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115 w PS WPR;

dzień przyznania pomocy – dzień zawarcia umowy;

gospodarstwo – gospodarstwo w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115, przy czym do składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika zalicza się składniki materialne i niematerialne, jeżeli stanowią zorganizowaną całość gospodarczą;

inwestycja budowlana – inwestycja polegająca na budowie, przebudowie budynku lub budowli w rozumieniu przepisów prawa budowlanego lub remoncie połączonym z modernizacją budynku lub budowli;

klaster – współpraca różnych podmiotów prowadzona na podstawie umowy;

kontrola na miejscu – kontrola, o której mowa w pkt 1.A ppkt (i) załącznika I do rozporządzenia 2022/127, której cel został określony w art. 100 ust. 4 ustawy PS WPR;

numer EP – numer identyfikacyjny w ewidencji producentów, nadany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885);

odtworzeniowy charakter inwestycji – zastąpienie istniejącego budynku lub rzeczy ruchomej (np. maszyny, urządzenia, wyposażenia, budowli) lub ich części nowym odtworzonym budynkiem lub rzeczą ruchomą, bez zwiększania zdolności produkcyjnych o co najmniej 25% lub bez gruntownej zmiany charakteru produkcji czy zastosowanej technologii;

płatność końcowa – płatność po zrealizowaniu całej operacji;

Polski FADN/ FSDN – System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, funkcjonujący w ramach sieci zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (FADN) /sieci danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN);

produkcja ekologiczna – produkcja ekologiczna o której mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2018/848, potwierdzona aktualnym certyfikatem;

produkt rolny – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa;

projekt budowlany – projekt o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, z późn. zm.);

przygotowanie do sprzedaży – czynności niezbędne do przygotowania nieprzetworzonych produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży, w szczególności takie jak: czyszczenie, mycie, sortowanie, pakowanie produktów rolnych w gospodarstwie;

przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie – wartość sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;

Regulamin – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

rok wyjściowy – rok kalendarzowy, w którym jest składany WOPP;

rolnik – rolnik, o którym mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w art. 93 ust. 1 ustawy PS WPR ;

użytek rolny – użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy PS WPR

użytkowanie wieczyste – grunty oddawane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i osobom prawnym stanowiące własność Skarbu Państwa a położone w granicach administracyjnych miast oraz grunty Skarbu Państwa położone poza tymi granicami, lecz włączone do planu zagospodarowania przestrzennego miasta i przekazane do realizacji zadań jego gospodarki, a także grunty stanowiące własność JST lub ich związków;

wniosek o przyznanie pomocy – wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 16 ustawy PS WPR;

wniosek o płatność – wniosek o płatność, o którym mowa w art. 97 ust. 1 ustawy PS WPR;

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy;

zaliczka – zaliczka, o której mowa w art. 97 ust. 2 ustawy PS WPR;

zwierzęta gospodarskie – zwierzęta zaliczane do zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich

2. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

GVA – wzrost wartości dodanej brutto;

I.6.2 – Interwencja w sektorze pszczelarskim – inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych w ramach PS WPR

I.6.4 – Interwencja w sektorze pszczelarskim – ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrowniej w ramach PS WPR

I.10.1.1 – interwencja Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w ramach PS WPR

I.10.5 – interwencja Rozwój małych gospodarstw w ramach PS WPR

JST – jednostka samorządu terytorialnego

Kc – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn., zm.);

Kpa – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572);

KPO A 1.4.1 - Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy;

KSH – ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 z późn. zm.);

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

obszar A – obszar w ramach I.10.1.1 A w którym wspierane są operacje dotyczące rozwiązań rolnictwa precyzyjnego w budynkach lub budowlach służących produkcji zwierzęcej;

obszar B – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące produkcji ekologicznej;

obszar C – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowalnictwa oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej);

obszar D – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru;

OZC – okres związania celem;

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;

PUE – system teleinformatyczny ARiMR, o którym mowa w art. 10c ustawy o ARiMR;

rozporządzenie 1308/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.);

rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);

rozporządzenie 2022/127 - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 95, z późn. zm.);

UR – użytki rolne;

ustawa o ARiMR – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199);

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.);

ustawa o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw – ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1145);

ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557);

ustawa o organizacji niektórych rynków rolnych – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1502);

ustawa o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu – ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1318);

ustawa o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1228);

ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.);

ustawa o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815);

ustawa o środkach ochrony roślin – ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2024 r. poz. 630);

ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych – ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 140);

ustawa PPSA – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935);

ustawa Prawo spółdzielcze – ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593);

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261 z późn. zm.);

WOP – wniosek o płatność;

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy;

ZWRSP – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa;

§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy

1. Regulamin określa zasady dotyczące przeprowadzenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, przeprowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie pomocy i przyznawania pomocy, a także zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać WOP, w ramach interwencji I.10.1.1 – obszar C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowalnictwa oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej).
2. Regulamin został opracowany na podstawie art. 86 ust. 3 i 4 ustawy PS WPR oraz wytycznych MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3 i opublikowany w miejscu określonym w ogłoszeniu o naborze WOPP.
3. ARiMR może zmienić niniejszy Regulamin. Zmiana Regulaminu musi być zgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznymi MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3.
4. Regulamin może być zmieniony w zakresie limitu środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy wyłącznie w sytuacji, gdy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy żadnemu z wnioskodawców nie odmówiono przyznania pomocy z powodu wyczerpania limitu środków.
5. ARiMR publikuje zmiany Regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, na swojej stronie internetowej, w miejscu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
6. ARiMR unieważnia nabór wniosków o przyznanie pomocy, jeżeli:
  - 1) w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy nie złożono żadnego WOPP lub
  - 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji do przyznania pomocy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
  - 3) postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy jest obciążone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
7. ARiMR podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej.
8. Do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kpa, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, udostępniania akt oraz skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy PS WPR nie stanowią inaczej.
9. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy ARiMR:
  - 1) stoi na straży praworządności;
  - 2) jest obowiązana w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
  - 3) udziela wnioskodawcy, na jego żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
  - 4) zapewnia wnioskodawcy, na jego żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i przed poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny WOPP, na jego żądanie, umożliwia mu wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
10. Wnioskodawca oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy są zobowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.
11. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kc dotyczącymi terminu.

§ 3. Warunki przyznania pomocy

1. Pomoc na operacje w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym Regulaminem przyznaje się do wysokości limitu środków, który dla obszaru C wynosi 339185794,5 zł.
2. O przyznanie pomocy będzie mógł ubiegać się rolnik będący osobą fizyczną lub prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, bądź wspólnicy spółki cywilnej prowadzący działalność rolniczą w ramach spółki cywilnej, jeżeli spełnia następujące warunki:
  - 1) prowadzi działalność rolniczą, z której uzyskał roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w jego gospodarstwie w wysokości co najmniej 75 tys. zł i działalność ta nie jest prowadzona wyłącznie w celach naukowo-badawczych;
  - 2) w dniu złożenia WOPP ma ukończone 18 lat – w przypadku osoby fizycznej;
  - 3) posiada numer EP.
3. W przypadku rolnika będącego wspólnikiem spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli numer EP został nadany spółce cywilnej oraz jeżeli:
  - 1) gospodarstwo, w którym będzie realizowana operacja, stanowi wkład wniesiony do tej spółki oraz w ramach umowy tej spółki jest prowadzona działalność rolnicza określona w ust. 2 pkt. 1;
  - 2) każdy ze wspólników będący osobą fizyczną spełnia warunek określony w ust. 2 pkt. 2;
  - 3) każdy ze wspólników będący osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH, albo przedsiębiorcą zagranicznym będącym osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału, spełnia warunki wymienione w ust. 4.
4. W przypadku rolnika będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH pomoc jest przyznawana, jeżeli ponadto rolnik jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału – jego oddział jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP.
5. Wysokość przychodu, o której mowa w ust. 2 pkt 1, określa się uwzględniając przychody ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie z nie więcej niż dwunastu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia WOPP.
6. W celu ustalenia przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie o którym mowa w ust. 2 pkt 1 uwzględnia się przychód udokumentowany:
  - fakturą (dawniej faktura VAT) lub fakturą VAT RR,
  - wydrukiem paragonu fiskalnego kas rejestrujących,
  - rachunkiem wraz z potwierdzeniem przelewu,
  - umową kupna-sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu,
  - informacją z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.Jest to katalog zamknięty.
7. Pomoc przyznaje się, jeżeli:
  - 1) rolnik jest posiadaczem gospodarstwa o powierzchni UR nie większej niż 300 ha, a w przypadku wspólników spółki cywilnej gospodarstwo wniesione do spółki ma powierzchnię UR nie większą niż 300 ha;

- 2) wielkość ekonomiczna gospodarstwa w roku wyjściowym wynosi co najmniej 25 tys. euro i nie więcej niż 250 tys. euro.
8. Ustalając powierzchnię UR oraz wielkość ekonomiczną gospodarstwa będącego w posiadaniu rolnika, uwzględnia się UR wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia WOPP w szczególności będące przedmiotem:
  - 1) własności;
  - 2) użytkowania wieczystego;
  - 3) dzierżawy z ZWRSP lub od JST;
  - 4) dzierżawy długoterminowej – dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz na okres co najmniej 8 lat od dnia złożenia WOPP;
  - 5) dzierżawy krótkoterminowej albo użytkowania krótkoterminowego – dotyczy użytkowania albo dzierżawy działek od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, niespełniającej warunków określonych dla dzierżawy długoterminowej, o ile do tych gruntów wnioskodawcy lub małżonkowi (w przypadku wspólnego prowadzenia gospodarstwa) przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów w ramach PS WPR co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim (np. działek użytkowanych na podstawie umowy ustnej, o ile wnioskodawca pobiera na te działki jednolitą płatność obszarową lub podstawowe wsparcie dochodów);
  - 6) użytkowania w ramach wspólnot gruntowych – dotyczy gruntów, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, w części faktycznie użytkowanej przez wnioskodawcę.
9. UR identyfikuje się z wykorzystaniem informacji zawartych w prowadzonym przez ARiMR systemie identyfikacji działek rolnych według stanu na dzień złożenia WOPP.
10. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest ustalana na podstawie całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa wyrażonej w euro. Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji opracowanych zgodnie ze standardami Unii Europejskiej. W okresie realizacji PS WPR stosuje się współczynniki Standardowej Produkcji „2017” określone dla działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej występujących w Polsce.
11. W przypadku gdy grunty uwzględnione przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa są położone w różnych okręgach Polskiego FADN/ FSDN, ustalając wielkość ekonomiczną tego gospodarstwa bierze się pod uwagę współczynniki standardowej produkcji obliczone dla tego z okręgów, w którym jest położona największa część tych gruntów.
12. Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa jak i wielkości produkcji prowadzonej w gospodarstwie w roku wyjściowym bierze się pod uwagę:
  - 1) w przypadku produkcji zwierzęcej – stan średnioroczny;
  - 2) w przypadku produkcji roślinnej – uprawy w plonie głównym, przy czym za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy.
13. Pomoc przyznaje się w celu zwiększenia zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw poprzez:
  - 1) racjonalizację technologii produkcji lub
  - 2) wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji, lub
  - 3) zmianę profilu produkcji, lub
  - 4) poprawę jakości produkcji, lub

5) zwiększenie wartości dodanej produktu.

Jest to katalog zamknięty. Powiększenie powierzchni UR gospodarstwa w roku docelowym można wykazać w dokumentacji aplikacyjnej jako wynik realizowanej operacji w sytuacji w której miałyby to jednocześnie związek ze zmianą profilu produkcji lub wprowadzeniem nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji. Zwiększenie obsady zwierząt można wykazać jeśli jest to wynikiem realizowanej operacji. Powiększenie powierzchni UR gospodarstwa do powierzchni gruntu odpowiadającej rozmiarem areałowi wskazanemu w dokumentacji aplikacyjnej oraz zwiększenie obsady zwierząt musi nastąpić najpóźniej do dnia złożenia WOP końcową. Zwiększenie areału należy udokumentować w sposób określony w ust. 8. W przypadku dokumentowania ww. faktu w sposób określony w ust. 8 pkt 5, przyznanie jednolitej płatności obszarowej wnioskodawcy lub jego małżonkowi na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowego wsparcia dochodów w ramach PS WPR do tych gruntów musi nastąpić do dnia złożenia ww. WOP.

14. Pomoc przyznaje się na operację, która:

- 1) przyczyni się do poprawy konkurencyjności gospodarstwa rolnego i jego zorientowania na rynek w wyniku jego restrukturyzacji, przez którą rozumie się zmiany w gospodarstwie, które mają na celu poprawę jego konkurencyjności i zwiększenie jego rentowności, dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa; restrukturyzacja ma być oparta o orientację rynkową;
- 2) w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w ust. 13;
- 3) obejmuje wyłącznie inwestycje (materialne lub niematerialne) związane bezpośrednio z obszarem C;
- 4) dotyczy produkcji lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- 5) dotyczy produkcji w zakresie zwierząt gospodarskich, w przypadku produkcji zwierzęcej;
- 6) przewiduje zastosowanie dostępnych na rynku technologii, które zapewnią ograniczenie szkodliwego wpływu rolnictwa na środowisko, energooszczędnych lub niskoemisyjnych, w przypadku możliwości ich racjonalnego zastosowania;
- 7) nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku zbytu;
- 8) jest w sposób racjonalny dostosowana do zasobów gospodarstwa oraz planowanej koncepcji zmian w gospodarstwie.

15. Jeżeli operacja dotyczy produkcji ekologicznej prowadzonej w gospodarstwie oraz w przypadku gdy jednocześnie:

- 1) w dniu złożenia WOPP co najmniej 80% powierzchni UR gospodarstwa są objęte systemem rolnictwa ekologicznego lub co najmniej 50% powierzchni UR i cała produkcja zwierzęca, której dotyczy operacja, są objęte systemem rolnictwa ekologicznego;
- 2) rolnik prowadzi działalność rolniczą, z której rolnik uzyskał roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w jego gospodarstwie metodami ekologicznymi w wysokości co najmniej 45 tys. zł.,
- nie można otrzymać wsparcia w obszarze C (oraz w obszarach A i D).

16. Nie wspiera się gospodarstw w zakresie:

- 1) chowu drobiu, chyba że produkcja jest ekologiczna albo w wyniku operacji nastąpi zmiana chowu z konwencjonalnego na ekologiczny;

- 2) hodowli zwierząt futerkowych, z wyjątkiem królika utrzymywanego w celu produkcji surowca mięsnego;
  - 3) nabycia sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej wspieranych w ramach interwencji I.6.2 lub nabycia sprzętu, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia gospodarki wędrowniej wspieranych w ramach interwencji I.6.4.
17. Pomoc przyznaje się, jeżeli inwestycja objęta operacją:
- 1) ma bezpośredni związek z działalnością rolniczą prowadzoną w gospodarstwie;
  - 2) spełnia wymagania określone przepisami prawa mającymi do niej zastosowanie;
  - 3) jest kompletna i zdalna do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania, a przewidywany okres jej ekonomicznej użyteczności jest dłuższy niż 1 rok.
18. Nie są wspierane inwestycje:
- 1) które mają charakter odtworzeniowy;
  - 2) trwale związane z nieruchomością, położone na gruntach innych niż stanowiące własność wnioskodawcy lub przedmiot użytkowania wieczystego.
19. Pomoc przyznaje się na operacje, które nie zostały rozpoczęte wcześniej niż w dniu złożenia WOPP. Zakres operacji określa wnioskodawca w zestawieniu rzeczowo- finansowym operacji we WOPP. Termin rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji został określony w § 3 ust. 7 umowy.
20. Pomoc może zostać przyznana w obszarze C beneficjentowi I.10.5:
- 1) jeśli ubiega się o nią po zrealizowaniu biznesplanu w ramach I.10.5 co zostało potwierdzone przez ARiMR oraz
  - 2) na inwestycje polegające na budowie lub modernizacji budynków lub budowli wraz z ich integralnym wyposażeniem.
21. W przypadku rolników będących członkami organizacji producentów rolnych realizującej Program Operacyjny wspierany ze środków Unii Europejskiej w ramach interwencji sektorowych, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115, nie przyznaje się pomocy na działania/inwestycje realizowane w ramach tego Programu Operacyjnego.
22. W przypadku gdy wnioskodawca i gospodarstwo będące w jego posiadaniu spełniają warunki przyznania pomocy zarówno w ramach I.10.1.1 jak i innych interwencji PS WPR przewidujących wsparcie w formie dotacji albo A 1.4.1 KPO, ARiMR nie przyznaje pomocy na inwestycje, które mogą być realizowane w ramach innych interwencji PS WPR przewidujących wsparcie w formie dotacji albo A 1.4.1 KPO, jeżeli w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy w I.10.1.1 został ogłoszony albo trwa nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach ww. interwencji PS WPR albo KPO, chyba że te inwestycje stanowią integralny element inwestycji realizowanej w ramach I.10.1.1 obszar C.
23. Jeżeli wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania ustawy PZP, to ma obowiązek ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP.
24. Pomoc przyznaje się:
- 1) w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta;
  - 2) w wysokości nieprzekraczającej maksymalnej wysokości pomocy i maksymalnego dopuszczalnego poziomu pomocy;
  - 3) na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 50 tys. zł.
25. Maksymalna wysokość pomocy na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w obszarze C

wynosi 1 mln,300 tys. zł, przy czym:

- 1) 1 mln zł – w przypadku inwestycji polegających na budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania,
  - 2) 300 tys. zł na inne inwestycje niż wymienione w pkt 1 związane z obszarem C.
26. W przypadku ubiegania się o pomoc w więcej niż jednym obszarze I.10.1.1 limity nie łączą się, co oznacza, że w okresie realizacji PS WPR na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w ramach tej interwencji nie można przyznać i wypłacić więcej niż 1 mln 300 tys. zł, przy czym:
- 1) 1 mln zł łącznie na inwestycje o których mowa w ust. 25 pkt 1 oraz możliwe do zrealizowania w obszarze B polegające na:
    - a) budowie lub modernizacji budynków lub budowli służących do produkcji ekologicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym również w miarę możliwości ograniczających szkodliwy wpływ rolnictwa na środowisko, energooszczędnych, niskoemisyjnych (wraz z wyposażeniem tych obiektów),
    - b) zapewnieniu wybiegów oraz pastwisk dla zwierząt, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań.
    - c) budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania,
  - 2) 300 tys. zł łącznie na pozostałe inwestycje, inne niż wymienione w pkt 1, możliwe do zrealizowania w obszarach A-D,
- przy czym ustalając limit uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych w obszarach A-D, w tym zrealizowanych przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących w obszarze D i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych w obszarach A-D, w tym operacji realizowanych w obszarze D przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących.
27. W obszarze C maksymalny dopuszczalny poziom pomocy wynosi 45% kosztów kwalifikowalnych za wyjątkiem operacji realizowanej przez rolnika, który w dniu złożenia WOPP ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat) - wtedy poziom pomocy wynosi 65% kosztów kwalifikowalnych.
28. Pomoc przyznaje się, jeżeli operacja będzie realizowana w nie więcej niż dwóch etapach.
29. Maksymalny okres realizacji operacji wynosi 24 miesiące od dnia przyznania pomocy, jeżeli operacja będzie realizowana w jednym lub dwóch etapach, przy czym w przypadku operacji dwuetapowych zakończenie realizacji pierwszego etapu operacji musi nastąpić nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

Koszty podlegające dofinansowaniu

30. Pomoc w obszarze C przyznaje się na operacje dotyczące:
- 1) produkcji rolnej prowadzonej w gospodarstwie, polegające na zwiększaniu dochodowości produkcji poprzez bezpieczne dla konsumenta i efektywne przedłużanie trwałości produktów, przechowywalność oraz lepsze przygotowanie do sprzedaży (w tym bezpośredniej),
  - 2) wyłącznie nieprzetworzonych produktów rolnych wyprodukowanych w gospodarstwie z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi.
31. Do wsparcia kwalifikują się:
- 1) inwestycje polegające na budowie lub modernizacji budynków lub budowli, przy czym modernizacja budynków lub budowli oznacza przebudowę obiektu budowlanego bądź przystosowanie budynku lub budowli do innego przeznaczenia albo nowej funkcji, jego

- ulepszenie (unowocześnienie) i usprawnienie. Pojęcie „modernizacja”, odnosi się do efektu jaki ma być osiągnięty w związku z inwestowaniem w dany obiekt budowlany;
- 2) zakup nowego sprzętu do: przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych;
  - 3) inwestycje niematerialne (w wartości niematerialne i prawne) związane z zakresem obszaru C;
  - 4) inwestycje w odnawialne źródła energii, jeżeli stanowią element operacji, są powiązane z inwestycjami materialnymi, oraz jeżeli wykorzystanie tych źródeł energii jest ekonomicznie uzasadnione;
  - 5) koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu;
  - 6) koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
  - 7) koszty ogólne związane z operacją stanowiące nie więcej niż 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.
32. Do inwestycji niematerialnych (wartości niematerialnych i prawnych) zalicza się w szczególności autorskie prawa majątkowe i pokrewne, licencje, prawa do znaków towarowych, patentów, wzorów użytkowych i zdobniczych, know-how. Nabyciu programów komputerowych towarzyszy przeniesienie autorskich praw majątkowych (umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych) do takich programów lub udzielenie licencji (umowa licencyjna) na korzystanie z tych programów. Oprogramowanie, z nabyciem którego nie łączy się uzyskanie licencji lub autorskich praw do programu, nie jest zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych, nawet gdy będzie wykorzystywane dłużej niż 1 rok.
33. W przypadku inwestycji budowlanej projekt budowlany ma zawierać rozwiązania ograniczające emisję gazów cieplarnianych, presję produkcji rolnej na środowisko naturalne i klimat oraz może uwzględniać rozwiązania związane z odnawialnymi źródłami energii.
34. Obiekty budowlane, w tym budynki i budowle służące do produkcji rolnej, których dotyczy operacja polegająca w szczególności na przebudowie lub ich modernizacji w tym ich wyposażeniu powinny być wykazane w ewidencji gruntów i budynków - jeżeli wymagane jest ich wykazanie w tej ewidencji.
35. Do kosztów ogólnych w obszarze C, o których mowa w ust. 31 pkt 7, zalicza się w szczególności koszty:
- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
    - a) kosztorysów inwestorskich,
    - b) projektów budowlanych,
    - c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
    - d) projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
    - e) audytu energetycznego,
    - f) opłat za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego w tym studia wykonalności;
  - 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
  - 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.
36. Za koszty niekwalifikowalne uznaje się, w szczególności:
- 1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;

- 2) koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
- 3) koszty zakupu nieruchomości;
- 4) koszty zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń;
- 5) koszty leasingu oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
- 6) podatek od wartości dodanej (VAT);
- 7) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji;
- 8) koszty zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
- 9) koszty zakupu samochodów osobowych;
- 10) koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
- 11) koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
- 12) koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
- 13) koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115
- 14) koszty sporządzenia WOPP i WOP.

Ocena racjonalności kosztów

37. Pomoc przyznaje się na operację/ inwestycję uzasadnioną pod względem racjonalności inwestycji/ kosztów zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocena racjonalności obejmuje poniższe aspekty:

- 1) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji, czyli w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany we WOPP przyczyni się do osiągnięcia celu operacji;
- 2) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:
  - a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
  - b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
  - c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
  - d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji;
- 3) racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych (zaleca się wnioskodawcy dołączenie do WOPP jednej oferty pozyskanej w ramach analizy rynku, na podstawie której zostały oszacowane wydatki, lub protokołu z analizy rynku wskazującego nazwę podmiotu, od którego została pozyskana oferta i która stanowiła podstawę oszacowania kosztów we wniosku, wartość oferty lub wartość wynikająca z cennika).

Zasady wypłaty zaliczki

38. Na realizację operacji może być wypłacona zaliczka w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy, jeżeli wnioskodawca wystąpił o przyznanie i wypłatę zaliczki we WOPP. Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez beneficjenta zabezpieczenia zaliczki w formie weksla niezupełnego (in blanco). Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa.
39. Ustanowienie zabezpieczenia zaliczki jest równoznaczne z ustanowieniem zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy.
40. Zaliczka jest przekazywana beneficjentowi jednorazowo lub w transzach w terminie i wysokości

określonej w umowie na rachunek bankowy beneficjenta albo jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazane w WOPP.

41. Rozliczanie zaliczki odbywa się zgodnie z postanowieniami umowy, na zasadach określonych we WOPP.

Przesłanki odmowy przyznania pomocy

42. Odmawia się przyznania pomocy, jeśli nie są spełnione warunki przyznania pomocy, o których mowa w niniejszym Regulaminie.

43. Odmawia się przyznania pomocy ponadto jeśli wnioskodawca:

- 1) podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ustawy PS WPR;
- 2) podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;
- 3) jest objęty środkami sankcyjnymi lub jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2024 poz.507.);
- 4) stworzył sztuczne warunki, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mające na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej.

44. Odmawia się przyznania pomocy, jeżeli wnioskodawca uzyskał mniej niż 4 punkty w wyniku oceny spełniania kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.

§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji

1. WOPP zawiera dane niezbędne do przyznania pomocy, w szczególności:

- 1) cele interwencji;
- 2) dane identyfikacyjne wnioskodawcy w zależności od formy prawnej wnioskodawcy, również dane identyfikacyjne małżonka wnioskodawcy będącego osobą fizyczną (jeśli dotyczy), dane osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy;
- 3) informacje na temat przynależności do grupy;
- 4) dane dotyczące lokalizacji operacji;
- 5) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
- 6) informacje dotyczące gospodarstwa w roku wyjściowym i roku docelowym w związku z planowaną realizacją operacji, potwierdzenie spełniania kryteriów dostępu oraz kryteriów wyboru operacji w formie wypełnionych zakładki biznesplanu;
- 7) informację o planowanym terminie zakończenia operacji;
- 8) informację o wysokości wnioskowanej kwoty pomocy;
- 9) informację o kwocie zaliczki, ilości transz i numerze rachunku, na który ma zostać przekazana – jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
- 10) oświadczenia, zgody i zobowiązania wnioskodawcy;
- 11) załączniki (wymienione w Załączniku nr 3 do Regulaminu);
- 12) informację o korespondencji elektronicznej.

2. WOPP składa się w terminie od dnia **21.11.2024 r.** do dnia **30.12.2024 r.** z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części. PUE blokuje możliwość złożenia WOPP poza terminem naboru wniosków o przyznanie pomocy z

wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części.

3. Wnioskodawca lub umocowany przez niego pełnomocnik składa WOPP wraz z załącznikami potwierdzającymi spełnienie warunków przyznania pomocy w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR tj. za pomocą PUE. ARiMR na swojej stronie internetowej udostępni instrukcję jego wypełnienia oraz wzory załączników, które należy złożyć na formularzach opracowanych i udostępnionych przez ARiMR.
4. Jeżeli WOPP nie został złożony za pomocą PUE, ARiMR pozostawia WOPP bez rozpatrzenia oraz informuje o tym wnioskodawcę w takiej samej formie, w jakiej został złożony WOPP.
5. W jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy, w ramach danego obszaru, można złożyć tylko jeden WOPP. PUE blokuje możliwość złożenia w jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy więcej niż jednego WOPP. W przypadku wycofania WOPP, wnioskodawca może złożyć ponownie WOPP w ramach trwającego naboru.
6. Do złożenia WOPP za pomocą PUE nie jest wymagany podpis elektroniczny.
7. Złożenie WOPP za pomocą PUE następuje po uwierzytelnieniu w tym systemie podmiotu składającego ten WOPP, z tym że w przypadku gdy WOPP składany jest przez podmiot niebędący osobą fizyczną – po uwierzytelnieniu osoby:
  - 1) uprawnionej do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest jednoosobowa;
  - 2) upoważnionej przez osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest wieloosobowa.
8. Uwierzytelnienie w PUE następuje:
  - 1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub
  - 2) za pomocą loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego ARiMR, dla których szczegółowe wymagania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480).
9. W przypadku składania pisma albo wykonywania innej czynności dotyczącej postępowania konieczne jest ponowne uwierzytelnienie, które jest traktowane równoznacznie z podpisaniem dokumentu.
10. Załączniki do WOPP lub innego pisma dołącza się jako dokumenty utworzone za pomocą PUE, a w przypadku, gdy stanowią dokumenty wymagające opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, dołącza się je w postaci elektronicznej jako:
  - 1) dokumenty opatrzone przez tę osobę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym, albo
  - 2) elektroniczne kopie dokumentów sporządzonych w postaci papierowej i opatrzonych przez tę osobę podpisem własnoręcznym, zapisane w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
11. W przypadku, gdy kopie dokumentów wymagających opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, nie zostały dołączone do WOPP złożonego za pomocą PUE, dokumenty te można złożyć bezpośrednio w ARiMR lub nadać w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640, z późn. zm.) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie

Unii Europejskiej, albo wysłać na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045).

12. W przypadku, jeśli dokumenty załączane do WOPP są sporządzone w języku obcym, wnioskodawca jest zobowiązany przekazać do ARiMR oryginały tłumaczeń danych dokumentów na język polski, dokonanych przez tłumacza przysięgłego. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach dokumentów powinien figurować zapis, czy zostały one sporządzone z oryginałów, czy też z tłumaczeń lub odpisów dokumentów oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).
13. Wnioskodawcy, po wysłaniu WOPP lub innego pisma oraz po wykonaniu innej czynności dotyczącej postępowania, jest wystawiane za pomocą PUE potwierdzenie odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania, które zawiera unikalny numer nadany przez PUE oraz datę odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania.
14. Zmiany lub wycofania WOPP, wymiany korespondencji w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, w tym składania pism przez wnioskodawcę i doręczania pism wnioskodawcy, oraz wykonywania innych czynności dotyczących postępowania, w tym podpisywania dokumentów, dokonuje się za pomocą PUE, z zastrzeżeniem ust. 11.
15. Datą wszczęcia postępowania na WOPP złożony za pomocą PUE jest dzień wystawienia potwierdzenia złożenia pisma, o którym mowa w ust. 13.
16. Za datę doręczenia wnioskodawcy pisma poprzez PUE uznaje się dzień:
  - 1) potwierdzenia odczytania pisma przez wnioskodawcę w PUE, z tym, że dostęp do treści tego pisma i do jego załączników uzyskuje się po dokonaniu tego potwierdzenia,
  - 2) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w PUE, jeżeli wnioskodawca nie potwierdził odczytania pisma przed upływem tego terminu.
17. Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia oświadczenia, dotyczącego świadomości skutków niezachowania formy wymiany korespondencji, o której mowa w ust. 14.
18. Za skuteczne złożenie dokumentacji w toku procedury ubiegania się o przyznanie pomocy, w tym WOPP oraz załączników do tego WOPP, odpowiedzialność ponosi wnioskodawca.
19. WOPP można w dowolnym momencie wycofać. Wycofanie WOPP nie znosi obowiązku podjęcia przez ARiMR odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym WOPP.
20. W trakcie trwania naboru wniosków o przyznanie pomocy nie ma możliwości dokonania zmian w odniesieniu do złożonego WOPP, natomiast wnioskodawca, chcąc wprowadzić zmiany, może wycofać WOPP i złożyć go ponownie.
21. W okresie 14 dni po dniu zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, WOPP może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie dotyczącym załączonych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika) z wyłączeniem biznesplanu. Dokonanie takich zmian ma wpływ na ustalanie liczby punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
22. Wnioskodawca informuje o wszelkich istotnych zmianach w zakresie danych i informacji zawartych w WOPP oraz dołączonych do niego dokumentach niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 5. Procedura przyznawania pomocy

1. ARiMR rozpatruje WOPP w terminie nie dłuższym niż 5 miesięcy od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy. W przypadku nierozpatrzenia WOPP w tym terminie, zawiadamia się o tym wnioskodawcę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc.
2. WOPP po jego złożeniu poddawany jest ocenie, w trakcie której ARiMR:
  - 1) dokonuje wstępnej oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy, przy czym ocena ta przeprowadzana jest z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie, o których mowa w § 4 ust. 21 i nie obejmuje wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7;
  - 2) dokonuje ustalenia wstępnej kolejności przysługiwania pomocy na podstawie oceny, o której mowa w pkt 1;
  - 3) dokonuje wstępnego ustalenia, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
  - 4) weryfikuje, czy ze wstępnej oceny merytorycznej WOPP, o której mowa w pkt 1, wynika, że operacja:
    - a) nie uzyskała minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – ARiMR niezwłocznie informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy, bez przeprowadzania dalszej oceny tego wniosku,
    - b) uzyskała minimalną liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru, wtedy ARiMR:
      - wstrzymuje się z przeprowadzeniem oceny tego wniosku do momentu ustalenia, że dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór,
      - w przypadku stwierdzenia faktycznego wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy bez konieczności przeprowadzenia dalszej oceny tego wniosku;
  - 5) dokonuje oceny formalnej WOPP;
  - 6) dokonuje oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy;
  - 7) przyznaje punkty za dane kryterium wyboru operacji;
  - 8) ustala kolejność przysługiwania pomocy na podstawie wyników oceny w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji;
  - 9) ustala przysługującą kwotę pomocy oraz zaliczki, jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
  - 10) ustala, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na nabór;
  - 11) dokonuje weryfikacji pod kątem wystąpienia przesłanek odmowy zawarcia umowy wynikających z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy PS WPR (wymienione w § 6 ust. 3).
3. W trakcie oceny formalnej weryfikacji podlega kompletność WOPP, tj. czy zawiera on wszystkie wymagane załączniki oraz czy został on wypełniony we wszystkich wymaganych polach.
4. Jeżeli WOPP zawiera braki formalne, ARiMR wzywa jednokrotnie wnioskodawcę do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. ARiMR nie wzywa wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych w WOPP w sytuacji, gdy zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.
6. W przypadku nieusunięcia w WOPP w wyznaczonym terminie wskazanych braków:
  - 1) wnioskodawcy odmawia się przyznania pomocy - jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełnienia przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy;
  - 2) WOPP podlega rozpatrzeniu w zakresie, w jakim został wypełniony - jeśli bez usunięcia tych braków można stwierdzić spełnienie przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy - chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i wnioskodawca te braki usunął.
7. ARiMR w trakcie oceny merytorycznej może wzywać wnioskodawcę do poprawienia (korekty) WOPP lub do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lub do przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z pouczeniem, że niepoprawienie wniosku lub niezłożenie wyjaśnień skutkować będzie rozpatrzeniem wniosku w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez wnioskodawcę.
8. ARiMR wzywa wnioskodawcę do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności, gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
9. W przypadku niepoprawienia WOPP lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, WOPP podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień i wnioskodawca dopełnił czynności, do których był wezwany.
10. W wyniku wezwania, o którym mowa w ust. 7, wnioskodawca może dokonać korekty we WOPP tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania.
11. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, ARiMR na prośbę wnioskodawcy przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:
  - 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
  - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy;
  - 3) w dniu złożenia prośby o której mowa w pkt. 1 dopełnił czynności, dla której określony był termin.
12. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 11 pkt 1.
13. W przypadku, gdy wnioskodawca wnieśli prośbę, o której mowa w ust. 11, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o odmowie przyznania pomocy z powodu nieusunięcia przez wnioskodawcę braków formalnych we WOPP w wyznaczonym terminie (jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełnienia przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy) i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 11, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje wnioskodawcę o wycofaniu tego pisma oraz o dalszym procedowaniu WOPP.
14. W przypadku gdy wnioskodawca nie zgadza się z wezwaniem do poprawienia WOPP, o którym mowa w ust. 7 może on w terminie przewidzianym w wezwaniu wnieść do ARiMR wnioski o ponowną ocenę zasadności tego wezwania, wraz z uzasadnieniem.
15. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania przysługuje w zakresie, w jakim wnioskodawca został wezwany do poprawienia zakresu rzeczowego operacji lub planowanych/szacunkowych kosztów operacji.

16. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania jest rozpatrywany w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.
17. Niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku o ponowną ocenę zasadności wezwania, ARiMR informuje wnioskodawcę o wyniku jego rozpatrzenia, a w przypadku uznania tego wniosku:
  - 1) za uzasadniony – informuje o uznaniu wezwania za bezzasadne i kontynuacji oceny WOPP;
  - 2) za całkowicie bądź częściowo nieuzasadniony - wyznacza wnioskodawcy 7-dniowy termin na poprawienie WOPP.
18. W przypadku, gdy usunięcie braków, o którym mowa w ust. 4 lub poprawienie WOPP lub złożenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 7, nastąpią bez zachowania formy korespondencji wskazanej w § 4 ust. 14, ocena WOPP zostanie dokonana z pominięciem złożonych w ten sposób uzupełnień, poprawek lub wyjaśnień.
19. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
20. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryteriami rozstrzygającymi określonymi w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
21. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych w WOPP oraz załączonych do niego dokumentach, z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie określonym w § 4 ust. 21 lub wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7, jak również na podstawie danych z systemu informatycznego ARiMR oraz innych systemów informatycznych, do których ARiMR ma dostęp.
22. W przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we WOPP i w dokumentach dołączonych do tego wniosku punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w dokumentach dołączonych do wniosku, natomiast w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we WOPP i danymi w systemach informatycznych, o których mowa w ust. 21, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych systemach.
23. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium.
24. W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru jest wyższy niż łączna kwota, na którą opiewają złożone wnioski o przyznanie pomocy, możliwe jest zrezygnowanie z etapu ustalania kolejności przysługiwania pomocy.
25. W przypadku, gdy w wyniku rozpatrzenia WOPP w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, zgodnie z ust. 9, WOPP wymaga poprawienia w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki lub WOPP wymaga usunięcia wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR, ARiMR przed zawarciem umowy wzywa wnioskodawcę do poprawienia w wyznaczonym terminie WOPP w powyższym zakresie, pod rygorem odmowy zawarcia umowy.
26. Rozpatrzenie WOPP kończy się poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny jego wniosku:
  - 1) przesłaniem wnioskodawcy umowy wraz z oświadczeniem ARiMR o woli jej zawarcia oraz wezwaniem wnioskodawcy do jej zawarcia – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia WOPP i niestwierdzenia zaistnienia żadnej z przesłanek odmowy zawarcia umowy;

- 2) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie zawarcia umowy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku, gdy pomimo pozytywnego rozpatrzenia WOPP stwierdzono, że zachodzi co najmniej jedna z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
  - 3) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie przyznania pomocy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku niespełnienia warunków przyznania pomocy lub wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru.
27. ARiMR informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy nie wcześniej niż po upływie okresu, w którym możliwe jest dokonywanie przez wnioskodawcę zmian we WOPP.
  28. W przypadku odmowy przyznania pomocy albo w przypadku odmowy zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
  29. Wyczerpanie środków w ramach limitu określonego w Regulaminie nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację, jeżeli w wyniku uwzględnienia przez ARiMR na podstawie art. 54 § 3 ustawy PPSA skargi na odmowę przyznania pomocy albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na odmowę przyznania pomocy ARiMR ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli są dostępne środki w ramach budżetu I. 10.1.1 określone w wytycznych w zakresie podziału środków EFRROW.
  30. Bez uszczerbku dla możliwości wynikającej z art. 54 § 3 ustawy PPSA, ARiMR może w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania skargi, o której mowa w ust. 28, uchylić odpowiednio odmowę przyznania pomocy albo odmowę zawarcia umowy, informując o tym wnioskodawcę, jeśli stwierdzi jej niezgodność z ustawą PS WPR, wytycznymi MRiRW lub Regulaminem.
  31. W przypadku stwierdzenia w WOPP oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, ARiMR może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
  32. ARiMR podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację o operacjach wybranych do przyznania pomocy oraz o operacjach, na które odmówiono przyznania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy. Informacja, oprócz nazwy interwencji, której dotyczy, będzie zawierać w szczególności:
    - 1) indywidualne numery spraw;
    - 2) oznaczenie, czy operacja została wybrana do przyznania pomocy, czy nie;
    - 3) w przypadku operacji wybranych do przyznania pomocy – wysokość przyznanej kwoty pomocy.
  33. W przypadku wprowadzenia zmian w zakresie informacji, o której mowa w ust. 32 ARiMR podaje do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na swojej stronie internetowej.
  34. ARiMR uprawniona jest do przeprowadzania kontroli na miejscu wnioskodawcy/beneficjenta, w tym w zakresie danych podanych w WOPP oraz w zakresie zobowiązań wynikających z zawartej umowy.

§ 6. Zawarcie umowy

1. ARiMR zawiera z wnioskodawcą, którego operacja została wybrana do przyznania pomocy, za

pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR umowę, na formularzu opracowanym przez ARiMR, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.

2. Umowa jest zawierana zgodnie z następującymi regułami:
  - 1) ARiMR przekazuje wnioskodawcy za pomocą PUE pismo zawierające oświadczenie woli zawarcia umowy przez ARiMR wraz z umową oraz wezwaniem wnioskodawcy do zawarcia tej umowy;
  - 2) jeżeli wnioskodawca zgadza się na zawarcie umowy, składa oświadczenie woli zawarcia umowy przez ponowne uwierzytelnienie w PUE nie później niż przed upływem 14 dni od dnia doręczenia pisma, zgodnie z § 4 ust. 16
  - 3) dniem zawarcia umowy jest data złożenia oświadczenia woli zawarcia umowy przez wnioskodawcę.
3. ARiMR:
  - 1) odmawia zawarcia umowy, gdy:
    - a) w wyniku wezwania, o którym mowa § 5 ust. 25, w wyznaczonym terminie wnioskodawca nie poprawił WOPP w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki, lub nie usunął z WOPP wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR
    - b) wnioskodawca został wykluczony z możliwości przyznania pomocy,
    - c) doszło do unieważnienia naboru wniosków o przyznanie pomocy;
  - 2) może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy, w szczególności gdy wobec wnioskodawcy (lub członka organów zarządzających, gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną) toczy się postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z pomocą udzieloną ze środków publicznych wnioskodawcy (lub członkowi organów zarządzających lub podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających podmiotu powiązanego) na realizację operacji.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 ARiMR informuje wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy.
5. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych.
6. Umowa może zostać wypowiedziana przez ARiMR wyłącznie w przypadkach w niej określonych.
7. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.

§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi, jeżeli:
  - 1) złożył WOP w terminie wynikającym z umowy wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację etapu lub operacji;
  - 2) są spełnione warunki wypłaty pomocy określone w umowie.
2. WOP zawiera dane niezbędne do wypłaty pomocy, w szczególności:
  - 1) dane podstawowe, w tym: znak sprawy, numer umowy, nazwa interwencji PS WPR;
  - 2) dane identyfikacyjne beneficjenta, w tym numer EP, nazwa/imię i nazwisko;

- 3) dane finansowe operacji;
  - 4) wykaz faktur;
  - 5) zestawienie rzeczowo-finansowe;
  - 6) załączniki (wymienione w Załączniku nr 4 do Regulaminu);
  - 7) oświadczenia i zobowiązania.
3. WOP składa się za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR. Korespondencję w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 4.
4. Szczegółowe warunki wypłaty i zwrotu pomocy określa umowa.

§ 8. Następcą prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. Nie ma możliwości wstąpienia na miejsce wnioskodawcy do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy.
2. W przypadku śmierci beneficjenta będącego osobą fizyczną albo rozwiązania, połączenia lub podziału beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:
  - 1) spełnia on, najpóźniej w dniu złożenia wniosku następcy, warunki przyznania pomocy, określone w § 3;
  - 2) zostaną przez niego przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
  - 3) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone;
  - 4) przeszły na niego prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.
3. W przypadku zbycia całości albo części gospodarstwa, w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, nabywcy gospodarstwa albo jego części może zostać przyznana pomoc, na jego wniosek, po uprzednim zgłoszeniu przez beneficjenta ARiMR zamiaru zbycia gospodarstwa albo jego części, jeżeli:
  - 1) nabywca, najpóźniej w dniu złożenia wniosku nabywcy spełnia warunki przyznania pomocy określone w § 3;
  - 2) nie sprzeciwia się to istocie i celowi interwencji;
  - 3) przez nabywcę zostaną przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
  - 4) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone.
4. W przypadku określonym w ust. 3:
  - 1) beneficjent zgłasza zamiar zbycia gospodarstwa lub jego części za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą;
  - 2) ARiMR, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w pkt 1, ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy.
5. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy składa się (wraz z załącznikami określonymi w Załączniku nr 5 do Regulaminu) za pomocą PUE w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 2 lub 3. W przypadku złożenia WOPP po upływie tego

terminu, pomocy nie przyznaje się. Do sposobu składania WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy oraz do wymiany korespondencji w trakcie rozpatrywania tego wniosku, stosuje się odpowiednio zasady określone w § 4.

6. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku wprowadzenia przez następcę prawnego albo nabywcę zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym albo w biznesplanie dotyczących zakresu rzeczowego operacji, wniosek rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.
7. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części, nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona temu beneficjentowi.
8. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części do wysokości limitu określonego w § 3 ust. 25, z zastrzeżeniem § 3 ust. 26.
9. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części, przekracza limit określony w § 3 ust. 25, z zastrzeżeniem § 3 ust. 26, następcą prawnym beneficjenta albo nabywcą gospodarstwa lub jego części nie zwraca pomocy, jeżeli realizuje on zobowiązania beneficjenta.
10. Do wniosku następcy prawnego beneficjenta i wniosku nabywcy stosuje się regulacje przewidziane dla WOPP, z wyłączeniem możliwości dokonywania zmian z inicjatywy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części w złożonym WOPP następcy prawnego beneficjenta albo WOPP nabywcy.
11. W przypadku spełnienia przez następcę prawnego beneficjenta albo nabywcę gospodarstwa lub jego części warunków określonych w ust. 2–9 zawierana jest umowa określająca warunki kontynuowania realizacji operacji w tym termin realizacji operacji, który może zostać wydłużony o okres liczony od dnia zaistnienia zdarzenia, określonego w ust. 2 i 3 do dnia zawarcia umowy. Zawarcie umowy określającej warunki kontynuowania realizacji operacji następuje zgodnie z regułami określonymi w § 6.
12. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki i sposób przyznania pomocy, o których mowa w ust. 2–11 nie mają zastosowania.
13. W przypadku określonym w ust. 12 beneficjent jest zobowiązany do poinformowania ARiMR za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez beneficjenta informacji w tym zakresie ARiMR ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 12 i informuje beneficjenta o wyniku tej oceny.
14. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 12, beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.
15. Zasady dokonywania zmian w zakresie zrealizowanej operacji w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej, zostały określone w umowie.

§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy

1. Akty prawne Unii Europejskiej

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 3) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023-2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 52, z późn. zm.);
- 4) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 21.01.2022, str. 95, z późn. zm.);
- 5) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 197);
- 7) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 12, z późn. zm.);
- 8) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23);
- 9) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115

- w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 7.09.2022, str. 8);
- 10) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/2289 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w sprawie prezentacji treści planów strategicznych WPR oraz w sprawie elektronicznego systemu bezpiecznej wymiany informacji (Dz. Urz. UE L 458 z 22.12.2021, str. 463, z późn. zm.);
  - 11) Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1);
  - 12) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1, z późn. zm.);
  - 13) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.);
  - 14) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
  - 15) rozporządzenie 2024/1143– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012 (Dz. Urz. UE L. 1143 z 24.04.2024 z późn. zm.).

2. Akty prawne krajowe

- 1) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261 z późn., zm.);
- 2) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199);
- 3) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572);
- 6) ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935)
- 7) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2024r. poz. 507);
- 9) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105);

- 10) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, z późn. zm.);
- 11) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 266.);
- 12) ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2024 r. poz. 1361, z późn. zm.);
- 13) ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640, z późn. zm.);
- 14) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557);
- 15) ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320);
- 16) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- 17) ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045);
- 18) ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r. poz. 1448);
- 19) ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 140);
- 20) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480);
- 21) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.).

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- 1) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 815);
- 2) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 29 grudnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 25);
- 3) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 28 marca 2024 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 kwietnia 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 287).
- 4) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 30 marca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 kwietnia 2023 r. w

- sprawie wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 458);
- 5) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 29 czerwca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 695);
  - 6) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 6 lipca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 771);
  - 7) Wytyczne w zakresie współczynników standardowej produkcji stosowanych do określenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 8 grudnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie współczynników standardowej produkcji stosowanych do określenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M. P. poz. 14).

Załączniki do Regulaminu

1. Załącznik nr 1 – Umowa o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowalnictwa oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej).
2. Załącznik nr 2 – Kryteria wyboru operacji.
3. Załącznik nr 3 – Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy.
4. Załącznik nr 4 – Wykaz załączników do wniosku o płatność.
5. Załącznik nr 5 – Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części.